

Скрининг мамографија у дому здравља обреновац

Скрининг представља препознавање до тада непрепознате болести, коришћењем скрининг теста у привидно здравој популацији, која не показује знаке болести. Циљ скрининга је смањивање смртности од болести за коју се скрининг организује. Скрининг тест је тест који се примењује са циљем раног откривања болести и он треба да буде високо сензитиван, специфичан, лако применљив и релативно јефтин.

Скрининг тест за рано откривање рака дојке је МАМОГРАФИЈА. Скрининг мамографија представља вид секундарне превенције, јер на већину познатих фактора ризика за обољевање од рака дојке није могуће утицати, те самим тим примарна превенција није ефикасна.

Скрининг омогућава не само откривање карцинома дојке у раној фази, већ и откривање преканцерозних стања чијим се уклањањем спречава настанак малигнух промена. У земљама, у којима се скрининг успешно примењује већ неколико деценија, забележен је драматичан пад смртности од карцинома дојке.

Организовани скрининг је организовано, масовно позивање циљне популације на мамографско снимање и тумачење снимака, праћено контролом квалитета и извештавањем.

Влада Републике Србије је 16. августа 2013. године донела Уредбу о Националном програму раног откривања карцинома дојке, за жене старости од 50-69 година, а Дом здравља Обреновац је одлуком Министарства здравља у спровођење овог програма укључен 2015. године.

Прва скрининг мамографија у Дому здравља Обреновац је урађена 20. јула 2015. године, а до краја септембра 2016. је урађено близу 2000 мамографија и за сада патохистолошки потврђено 16 карцинома. Обзиром да је очекивани број откривених карцинома 7-8 на хиљаду жена прегледаних скрининг мамографијом, то говори да жене из Обреновца као и из целе Србије не оболевају ништа чешће од рака дојке од жена из других Европских земаља.

Учесталост обољевања од рака дојке у Србији је 69 на 100.000 жена, а европски просек- 67,6 на 100.000. У Шведској је та бројка 80, у Данској 105, а у Белгији 111,9.

Међутим, поражавајућа је чињеница да је Србија по стопи инциденце (учесталости) морталитета, тј. жена умрлих од рака дојке на 2. месту са 22 на 100.000 жена, док је европски просек 16 на 100.000. Такође, све земље које имају већу учесталост обољевања од рака дојке имају мању смртност од Србије, тако да она у Шведској износи 13,4 на 100.000.

Обзиром да се у Србији у лечењу рака дојке примењују исти, тј. савремени терапијски поступци као и у поменутих земљама Европе, основни разлог оволике ралике у бројкама представља спровођење скрининг мамографија у тим земљама дуги низ година, што је довело до откривања рака дојке у ранијим стадијумима и смањења смртности за око 30%!

Да би се и у Србији дошло до сличних резултата неопходно је дуготрајно и непрекидно спровођење скрининга, као и довољан обухват и одзив од најмање 75% жена годишта за скрининг.

Основне информације о скринингу се могу пронаћи и на промотивном плакату, као и на друштвеним мрежама:

www.фацебоок.цом/скринингмамографија

[хттпс://твиттер.цом/СкринингМаммо](http://твиттер.цом/СкринингМаммо)

др Предраг Јовановић, специјалиста радиологије,
координатор за скрининг ДЗ Обреновац